

Saopštenje za javnost: Podsećanje na propuštene prilike (povodom Međunarodnog dana borbe protiv korupcije¹)

Transparentnost – Srbija (deo međunarodne mreže Transparency International), povodom 9. decembra, **Međunarodnog dana borbe protiv korupcije**, ocenjuje da su i tokom protekle godine **propuštene brojne prilike da se zakoni poboljšaju, institucije ojačaju a odgovorni za korupciju otkriju i kazne.**

U proteklih 12 meseci zvaničnici su nekoliko puta predstavljali akcije masovnih hapšenja međusobno nepovezanih lica kao dokaz proklamovane „nulte tolerancije“ u borbi protiv korupcije. U stvari, mnogi od uhapšenih u tim akcijama su osumnjičeni za krivična dela koja nisu korpcijska. Istovremeno, nekoliko stotina hiljada slučajeva korupcije u Srbiji svake godine ostane neotkriveno.² To se po našem shvatanju dešava zbog nedovoljne aktivnosti i selektivnosti u postupanju organa gonjenja, neefikasnosti pravosuđa, a u manjoj meri i zbog nepotpunih zakonskih rešenja.

Transparentnost Srbija već godinama predlaže izmene Krivičnog zakonika koje bi obavezno oslobodile odgovornosti prijaviocce korupcije od kojih je mito iznuđeno, kao i uvođenje krivičnog dela nezakonitog bogaćenja iz člana 20. Konvencije UN protiv korupcije ("znatno uvećanje imovine javnog funkcionera/službenika koje se ne može razumno objasniti s obzirom na zakonita primanja"). Prilika da se uvedu ovi efikasni mehanizmi za gonjenje većeg broja slučajeva korupcije ponovo je propuštena u novembru 2016, kada je menjan Krivični zakonik. S druge strane, u ekspozeu premijera iz avgusta 2016, najavljeno je usvajanje posebnog Zakona o ispitivanju porekla imovine. Još uvek nije objavljen nacrt, niti je poznat koncept ovog akta, koji se inače ne pominje ni u jednom strateškom dokumentu Vlade ili Skupštine Srbije. Da ni usvajanje antikorupcijskih pravila nije dovoljno pokazuje neizvršena depolitizacija javnog sektora, što je naročito vidljivo u javnim preduzećima, ali i iz velikog broja neraspisanih ili nedovršenih konkursa za najviše položaje u državnoj upravi.

Transparentnost – Srbija smatra da i dalje postoji snažan potencijal da borba protiv korupcije bude uspešnija, jer to traže građani, privreda i mediji, a ovo pitanje je važno i u kontekstu evropskih integracija za koje se Srbija opredelila. Preduslov za uspeh je striktno poštovanje vladavine prava i uloge svake od institucija, i više spremnosti, pre svega kod izvršne vlasti, za prihvatanje konstruktivnih i obrazloženih kritika i predloga.

Transparentnost – Srbija, Beograd, 8. decembar 2016.

---

¹ Tog dana je 2003. počelo potpisivanje Konvencije UN protiv korupcije. Ovu konvenciju je Srbija (SCG) ratifikovala 2005.

² Na osnovu podataka iz Globalnog barometra korupcije Transparency International za 2015/2016, može se proceniti da se u Srbiji svake godine dogodi oko 347 hiljada slučajeva podmićivanja javnih službenika. Za krivična dela primanja i davanja mita se godišnje podnese ukupno 220 krivičnih prijava.